

UCHWAŁA NR LIV/294/2013
RADY MIEJSKIEJ W OKONKU
z dnia 27 grudnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Okonek na rok 2014.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) Rada Miejska w Okonku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Okonek na rok 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Okonka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
[Signature]
mgr Lidia Samec

Załącznik
do Uchwały Nr LIV/294/2013
Rady Miejskiej w Okonku
z dnia 27 grudnia 2013 r.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Okonek na rok 2014

Okonek 2013

Wstęp.....	3
Rozdział 1	
Cel strategiczny Programu	5
Rozdział 2	
Cele operacyjne Programu.....	5
Rozdział 3	
Adresaci Programu	6
Rozdział 4	
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych.....	7
Rozdział 5	
Rynek alkoholowy	8
Rozdział 6	
Zasoby umożliwiające realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek.....	9
Rozdział 7	
Współpraca przy realizacji Programu	10
Rozdział 8	
Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”	10
Rozdział 9	
Zadania i sposób ich realizacji.....	12
I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	12
II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.....	13
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo — wychowawczych i socjoterapeutycznych.....	15
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	17
V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.....	18
VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.....	19
Rozdział 10	
Informacje finansowe.....	19

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu.

Działania dostosowane są do potrzeb społeczności lokalnej i podejmowane są w oparciu o akty prawne:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 późn. zm.),
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Okonek na lata 2011-2016 przyjęty uchwałą Nr VIII/44/2011 Rady Miejskiej w Okonku z dnia 29 marca 2011 r.
- Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Okonek 2012

Działalność profilaktyczna ma na celu usuwanie przyczyn ujemnych zjawisk dotyczących alkoholizmu, stworzenia warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju jednostek i grup społecznych. Profilaktyka to proces wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także likwidowanie czynników zachowań ryzykownych.

Już od 60 lat Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) prowadzi regularne badania dotyczące ilości spożywania alkoholu przez mieszkańców poszczególnych krajów. A te pokazują, że pijemy coraz więcej. W ostatniej dekadzie wzrost sięgnął ok. 20 proc. W 1961 r., gdy po raz pierwszy Polskę ujęto w zestawieniu WHO, wypijaliśmy 6,27 litrów czystego alkoholu, tymczasem w 2010 r. było to 10,7 litra. Według najnowszych dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, a dotyczących 2011 r., każdy mieszkaniec Polski, wliczając w to dzieci, pije rocznie średnio 9,25 litra czystego spirytusu. Najwięcej pijemy piwa, które miało w 2011 r. ponad 56-proc. udział w spożyciu alkoholu. Ogółem, napoje alkoholowe stanowiły wówczas 36 proc. rynku. Gdyby doliczyć do tego wszystkiego nierejestrowane spożycie bimbrowy, wskaźnik mógłby zamknąć się w okolicy 11 litrów.

Polacy piją często przekraczając tzw. „próg trzeźwości”, a przy tym piją coraz młodszy ludź. Nowe style życia, otwarcie granic, wymienialność towarów i usług spowodowały gwałtowny wzrost popytu na różnego rodzaju substancje psychoaktywne, w tym na alkohol. Lata dziewięćdziesiąte – a w ich ramach przemiany transformacyjne - spowodowały liberalizację polityki alkoholowej i wzrost globalnej jego konsumpcji.

Nie sposób wymienić wszystkich szkód powodowanych nadużywaniem alkoholu, ale warto wspomnieć choćby o zdrowotnej degradacji pijących (alkohol uważany jest za jeden z ważniejszych czynników zwiększających ryzyko przedwczesnego zgonu, szczególnie wśród mężczyzn), a także o szkodach społecznych (przestępstwa, wypadki drogowe, przemoc, rozpad rodziny) oraz ekonomicznych.

Corocznie, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićm alkoholu. Badania pokazują, że ok. 20 % wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem. Zatem koszty leczenia szkód zdrowotnych mających swoje źródło w nadużywaniu alkoholu stanowią znaczące obciążenie dla systemu finansowania świadczeń medycznych.

Na przełomie 5 ostatnich lat (2009-2013r.) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku wpłynęły 62 wnioski o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny (zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zgodnie z zapisami art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, do których zaliczamy:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu to:
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania ujęte w programie inicjowane przez Miejsko Gminną Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku, realizowane będą we współpracy z wieloma instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Rozdział I

Cel strategiczny Programu

Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Rozdział 2

Cele operacyjne Programu

Cele operacyjne to:

- 1) Zwiększenie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu dla życia rodzinnego i społecznego.
- 2) Zwiększenie kompetencji wychowawców i nauczycieli w zakresie pracy

profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz z rodzicami.

- 3) Upowszechnianie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
- 4) Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców i podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- 6) Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ściśła współpraca z utworzonym Zespołem Interdyscyplinarnym).
- 7) Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia abstynencji.

Rozdział 3 **Adresaci Programu**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowany jest do społeczności miasta i gminy Okonek, których liczba w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 132 osoby i obecnie wynosi 8.918 z tego:

- miasto 3.942 mieszkańców,
- wieś 4.976 mieszkańców w tym: 1.121 dzieci i młodzieży, uczących się w naszych placówkach oświatowych.

Gmina składa się z następujących sołectw: Borki, Borucino, Brokęcino, Brzozówka, Chwalimie, Ciosaniec, Drzewice, Glinki Mokre, Glinki Suche, Lędyczek, Lotyń, Lubniczka, Kruszka, Łomczewo, Pniewo, Podgaje, Węgorzewo.

W mieście jednostkami pomocniczymi Gminy są Osiedle Nr I i Osiedle Nr II. W skład Osiedla Nr I wchodzi następujące ulice: Chłopickiego, Chrobrego, Kolejowa, Koszalińska, Mieszka I, Leśna, Ogrodowa, Poznańska, Plac Wolności, Słoneczna, Stawowa, Stockeldorf, Wodna, Wojska Polskiego, Zacisze. Osiedle Nr II tworzą ulice: Chojnicka, Kowalska, Lipowa, 2 Lutego, 1 Maja, Niepodległości, Piastowska, Spółdzielców, Szczecińska, Zdobywców Wału Pomorskiego.

Na terenie działania naszego samorządu gminnego znajdują się następujące placówki oświatowe: Przedszkole Miejskie im. M. Konopnickiej w Okonku, niepubliczne przedszkola „Zaczarowana Kraina” i „Pszczółka Maja”, Szkoła Podstawowa w Okonku, Szkoła

Podstawowa w Pniewie prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Aktywna Trójwieś”, Zespół Szkół w Lotyniu, Gimnazjum w Okonku.

Rozdział 4

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Według ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do napojów alkoholowych należą te, które zawierają alkohol etylowy w objętości powyżej 0,5% alkoholu.

Polska polityka alkoholowa, podobnie jak polityka europejska, wpływa na alkohol i problemy z nim związane za pomocą regulacji o charakterze reglamentacyjnym. Oznacza to, że używanie alkoholu jest prawnie i społecznie dozwolone, ale państwo, świadome szkód, jakie może on powodować, bierze na siebie odpowiedzialność za ograniczanie negatywnych konsekwencji i ingeruje w kwestie związane z dostępnością do alkoholu. Czyli prawo zezwala na handel alkoholem, ale chce w jakiś sposób utrudnić dostęp do niego. U podstaw współczesnych systemów reglamentacyjnych leży zasada mówiąca o tym, że alkohol nie jest takim samym towarem rynkowym jak inne i w związku z tym nie podlega regułom wolnego rynku. Zatem zasada pełnej swobody działalności gospodarczej nie ma do niego zastosowania.

Na terenie gminy Okonek na dzień 30.11.2013 r. zarejestrowanych jest ogółem 52 punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- punkty sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży 45,
- punkty sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży 20.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2013 przypadło 171 mieszkańców gminy Okonek.

Liczba punktów z podziałem na procentową zawartość alkoholu przedstawia się następująco:

Do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):	2011 rok	2012 rok	2013 rok (11 m-cy)
1) do 4,5% zawartości alkoholu	44	41	37
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	40	36	35
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	23	25	23
Do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia):	2011 rok	2012 rok	2013 rok (11 m-cy)
1) do 4,5% zawartości alkoholu	13	13	13
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	5	4	4
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	9	6	6

Rozdział 5 Rynek alkoholowy

Alkohol, jak każda substancja psychoaktywna, w sposób istotny oddziałuje na sprawność psychofizyczną człowieka, ograniczając jego kontrolę.

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży.

Liczba wydanych zezwoleń	2012 rok	2013 rok (11 m-cy)
1) na czas oznaczony	21	7
2) jednorazowych	11	21
3) cofniętych	0	0
4) wygaszonych	25	13

Rozdział 6

Zasoby umożliwiające realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek

Realizacja programu przez niżej wymienione podmioty winna odbywać się na zasadzie daleko idącej współpracy, przy zachowaniu zasady, że poszczególne zadania realizuje podmiot najbardziej kompetentny.

Do zasobów umożliwiających realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie Okonek należą:

- 1) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku,
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku,
 - a) pełniący dyżur radca prawny, świadczący pomoc prawną klientom Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie w Okonku (trzeci wtorek m-ca od godz. 8⁰⁰ do 12⁰⁰ ,
- 3) świetlice socjoterapeutyczne,
- 4) przedszkola,
- 5) szkoły podstawowe,
- 6) zespół szkół,
- 7) gimnazjum,
- 8) komisariat policji,
- 9) straż miejska,
- 10) parafie rzymsko – katolickie,
- 11) służba zdrowia,
- 12) ochotnicze straże pożarne,
- 13) radni, sołtysi,
- 14) Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Okonku,
- 15) Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Leśna 40, 64-965 Okonek,
 - a) pełniący dyżur psycholog (każdy poniedziałek od godz. 18⁰⁰ do 20⁰⁰),
 - b) pełniący dyżur specjalista psychoterapii uzależnień wg rocznego harmonogramu pracy,
- 16) kluby sportowe,
- 17) przedsiębiorcy,
- 18) ruch samopomocowy AA „Nadzieja”, AL – Anon,
- 19) organizacje pozarządowe

Rozdział 7 Współpraca przy realizacji Programu

W realizacji Programu Gmina współpracuje z:

- 1) Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- 2) Fundacją „Trzeźwy Umysł” Stowarzyszeniem Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu,
- 3) Fundacją „ETOH” w Poznaniu,
- 4) Krakowską Akademią Profilaktyki w Krakowie,
- 5) Instytutem Psychologii Zdrowia „Niebieska Linia „ w Warszawie,
- 6) Sądem Rejonowym w Pile IX Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Złotowie,
- 7) lokalną i szkolną prasą,
- 8) Redakcją „Świat Problemów” w Warszawie,
- 9) Policją i strażą miejską.

Rozdział 8 Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”

Przemoc w rodzinie jest w polskim systemie prawnym przestępstwem ściganym z urzędu. Ponadto powinnością każdego człowieka jest reagowanie na krzywdę osoby doświadczającej przemocy. Taki społeczny (bez sankcji karnych) obowiązek nakłada art. 304 § 1 KPK:

„Każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.”

W Polsce przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu (znęcanie się art. 207 KK), dotyczy zarówno znęcania się fizycznego jak i psychicznego. Zawiadomienie o nim może złożyć każdy, nie musi to być osoba pokrzywdzona, nie musi ona też wyrażać na to zgody. Odmowa składania zeznań przez ofiary przemocy nie powinna prowadzić do zaniechania postępowania przygotowawczego, jeżeli są inne dowody, że przestępstwo zostało popełnione.

W ostatnich latach do publicznej wiadomości dociera wiele informacji na temat

różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym - w tym przede wszystkim w szkole. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami. W przypadku przemocy domowej, ofiary zmuszone są do przyznania się do osobistych porażek jako żon, mężów, matek czy dzieci. Przemoc traktują jako sytuację poniżającą, wstydlivą, stąd ogromne bariery przed przyznaniem się do tego typu incydentów.

Badania CBOS dotyczące doświadczania zjawiska przemocy wśród Polaków pokazują, iż przemoc i różne formy agresji nie są czymś nadzwyczajnym w życiu Polaków. Spotykają się z nią coraz częściej na ulicy, w miejscach publicznych, w pracy, w szkole, środkach komunikacji publicznej.

Według danych Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie alkohol towarzyszy ponad 50% zgłoszonych przypadków.

W gminie Okonek zestawienie statystyczne dotyczące procedury „Niebieska Karta” przedstawia się następująco (dane z Komisariatu Policji w Okonku i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Okonku).

IP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok (11 m-cy)
1.	liczba założonych NK	39	23	13	18
2.	liczba sprawców przemocy	35	23	13	18
3.	ofiary przemocy	35	25	13	18
	- w tym dzieci	4	3	0	0
4.	osoby pod wpływem alkoholu	38	23	7	10
	- z tego przewiezieni do izby wyrzeźwień	41	23	4	8

W celu zapobiegania przemocy domowej, która jest częstą przyczyną dysfunkcji rodziny oraz prowadzi do wielu tragedii życiowych powołany został Zarządzeniem Nr 76/2011 Burmistrza Okonka z dnia 9 czerwca 2011 r. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Okonek ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie wszelkich służb jednostek organizacyjnych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 9

Zadania i sposób ich realizacji

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja X (ICD X). W procesie diagnozowania uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Zalecane jest, aby pacjenci otrzymywali pełną kompleksową ofertę leczenia, jak również uczestniczyli w procesie wspierania abstynencji i trzeźwienia.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U.2013.217 j.t.).

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione angażowały się również w ofertę ruchów samopomocowych, przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Samo uczestnictwo w ruchach samopomocowych nie zastępuje psychoterapii uzależnienia.

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln.

Rekomendowane działania w ramach programu:

1. Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Leśna 40, 64-965 Okonek.
2. Udzielanie informacji o chorobie alkoholowej oraz stosownego wsparcia

o możliwościach leczenia osób uzależnionych.

3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany wzorca picia.
4. „Telefon Zaufania,, nr 67 266 90 45 (czynny w każdy poniedziałek od godz. 18⁰⁰ do 20⁰⁰).
5. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu możliwości korzystania z terapii odwykowej, systematycznego udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów psychoterapii uzależnień.
6. Finansowanie zadań pomocy ludziom uzależnionym po przebytych podstawowym programie terapii, zajęcia wspierające, motywujące i podtrzymujące abstynencję, w ramach umów zleceń dla certyfikowanych specjalistów, psychologa.
7. Finansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.
8. Poprawa warunków i modernizacja bazy lokalowej w miarę posiadanych środków finansowych.
9. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy, instytucji i organizacji (np. Świat Problemów, Niebieska Linia i inne specjalistyczne czasopisma).

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. U osób współuzależnionych mogą występować nasilone problemy zdrowotne: zaburzenia psychosomatyczne, emocjonalne, stresowe lub zaburzenia adaptacyjne. Efekt doświadczeń wyniesionych z życia w rodzinie z problemem alkoholowym może utrwalić schematy zachowań i reakcji emocjonalnych, które utrudniają osiągnięcie zadowolenia i satysfakcji, a zwłaszcza nawiązywania bliskich relacji z innymi ludźmi w dorosłym życiu. Powstały na tym tle zespół zaburzeń przystosowania nazywany jest

syndromem dorosłego dziecka alkoholika (DDA).

Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny.

W roku 2012 na terenie naszej gminy objęto pomocą materialną 34 rodziny z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny, a w roku 2011 objętych było pomocą materialną 55 rodzin. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, iż dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Pomoc musi nadejść z zewnątrz. W związku z tym bardzo ważnym zadaniem jest udzielenie pomocy poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne, aby uchronić ich przed niebezpieczeństwem i ryzykiem uzależnienia od alkoholu.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

1. Zorganizowanie obozu i innych form wypoczynku z programem profilaktyki uzależnień dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
2. Dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych kolonii, półkolonii, obozów dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych.
3. Wspieranie i koordynowanie spotkań środowiskowych poświęconych przemocy w rodzinie przy współpracy policji, pedagoga szkolnego, lekarza, pracownika socjalnego i innych osób oraz instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy domowej.
4. Organizowanie i finansowanie lokalnych porad seminariów, konferencji, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy (np. członkowie zespołu interdyscyplinarnego i inni zajmujący się działalnością edukacyjną i wychowawczą w sferze profilaktyki uzależnień).
5. Kontynuowanie działań poprzez dostarczanie wiedzy na temat FAS (Alkoholowego Zespołu Płodowego) psychologom, pedagogom, katechetom, pielęgniarkom oraz innym, którzy zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
6. Prowadzenie przez Miejsko Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego (pokrycie kosztów badania przez biegłych osoby, której postępowanie dotyczy).
7. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania

przemocy w rodzinie np. kuratorami.

8. Wspieranie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w następujących działaniach:
 - a) badania lokalne i ekspertyzy na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,
 - b) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - c) praca z ofiarami przemocy domowej,
 - d) udzielanie porad w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy.
9. Zbieranie informacji o rodzinach z problemem alkoholowym, zapraszanie na rozmowę, motywowanie do podjęcia leczenia, wspieranie procedury „Niebieska Karta” w przypadku przemocy domowej zgodnie z Rekomendacjami PARPA, pomoc prawna.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo — wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, chorób wywołanych alkoholem, szkód powodowanych przez pijących dorosłych i młodzież, a także ogólnego przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi kierunkuje działania w tym zakresie w stronę profilaktyki alkoholowej oraz w stronę pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Poziom nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży w Polsce daje powód do niepokoju. Jak podaje Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do picia napojów alkoholowych przyznaje się 92% uczniów III klas gimnazjalnych i ponad 96% uczniów klas szkół średnich. Natomiast do upicia się w czasie ostatniego roku przyznało się niemal 50% nastolatków (58% chłopców i 40% dziewcząt) i ponad 65% siedemnastolatków (74% chłopców i 54% dziewcząt).

Jak wynika z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych - przeprowadzonej w roku 2012, w naszej gminie kontakt z alkoholem deklaruje 42% badanych uczniów. Inicjacja alkoholowa ma zazwyczaj miejsce około 13 roku życia (13,2). Spośród uczniów, którzy przyznali się do kontaktu z alkoholem, największa część po raz pierwszy spróbowała

alkoholu na wakacjach (77%). W dyskotecie/pubie po raz pierwszy piło alkohol 10%, na wagarach 7%. Na szkołę, jako miejsce inicjacji alkoholowej, wskazało 5% uczniów. Spośród tych, którzy pili już alkohol -większość (67%) wskazuje, iż do „pierwszego razu” nikt ich nie namawiał, a alkohol pili z własnej inicjatywy.

Jak wskazują wyniki badań, młodzi ludzie piją alkohol raczej okazjonalnie. Kilka razy w roku deklaruje spożycie alkoholu 72% pijących uczniów. Kilka razy w miesiącu sięga po alkohol 17% uczniów. Częściej niż raz w tygodniu deklaruje spożywanie alkoholu 3% pijących uczniów, a 9% uczniów sięga po alkohol prawie codziennie. Najbardziej popularnym wśród młodzieży napojem jest piwo - 84% badanych uczniów wskazuje, iż właśnie po nie sięga najczęściej. Można na to patrzeć z dwóch stron. Stanowi ono niewątpliwie niniejsze zagrożenie wczesnym uzależnieniem niż wino, czy wódka. Jednakże tendencja ta może niejednokrotnie świadczyć o traktowaniu przez młodzież piwa nie jako alkoholu, lecz jako niegroźnego napoju orzeźwiającego. Na drugim miejscu plasuje się wódka (49% pijących uczniów), a następnie drinki (28%), wino (26%) oraz nalewki (15%).

Rekomendowane działania w ramach programu to:

1. Włączenie zagadnień wychowania w trzeźwości do szkolnych programów profilaktyki w placówkach oświatowych znajdujących się na terenie gminy.
2. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz promowania zdrowego stylu życia (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Postaw na rodzinę, Cięża bez alkoholu, Wakacje bez alkoholu).
3. Inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, wędkarskich, rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych promujące zdrowy styl życia.
4. Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, programów edukacyjno – profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodziców.
5. Utrzymywanie i prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z grup dużego ryzyka oraz dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnych wychowawczo.
6. Stała systematyczna współpraca z rodziną dziecka.
7. Organizowanie imprez okolicznościowych np. wspólna Wigilia, Dzień Matki, Ojca, Dzień Dziecka, które są okazją do spotkania rodziców, rodzeństwa, władz samorządowych oraz osób zaprzyjaźnionych.
8. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – profilaktycznych dla szkół, instytucji, parafii, organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i osób dorosłych,

prenumerata specjalistycznych czasopism.

9. Organizowanie i finansowanie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i wizyt profilaktycznych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych, przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia alkoholu – Program Odpowiedzialnej Sprzedaży.
10. Współorganizowanie i dofinansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia i właściwe wzorce rodzinne, patriotyczne i społeczne.
11. Zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć rozwijających talenty dzieci i młodzieży.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Działalność instytucji, stowarzyszeń i osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych ukierunkowana jest na wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomocy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów, nawiązywaniu kontaktu z osobami uzależnionymi, motywowaniu do leczenia odwykowego.

Wspomaganie działalności w ramach programu przybierać będzie następujące formy:

1. Wspieranie i wspomaganie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al. – Anon,
2. Wspieranie środowisk wiejskich poprzez dofinansowanie imprez rodzinnych w ramach kampanii "Postaw na Rodzinę".
3. Dofinansowanie instytucji, szkół prowadzących różnorodną formę zajęć profilaktycznych poprzez konkursy w zakresie wiedzy o środkach uzależniających dotyczyć będzie niżej wymienionych imprez i konkursów:
 - 1) „Lepiej Grać niż palić i brać”,
 - 2) Konkurs muzyczny "zdrowo myślę",
 - 3) Konkurs literacki "zdrowo myślę",
 - 4) Turniej "zdrowo jem - zdrowo myślę"
 - 5) Turniej piłkarski "Zachowaj trzeźwy umysł"
 - 6) "Kasztankowy bieg po zdrowie"
 - 7) Festiwal sztuki "Twórcze działanie - zdrowe myślenie"
 - 8) "Aktywnie czas spędzamy bez używek zwyciężamy"
 - 9) "Obudź się! Narkotykom STOP!" Wrzosowisko 2014

- 10) "Biegamy, biegamy - na alkohol czasu nie mamy",
 - 11) "Biegam i myślę - szkoda czasu na nałogi"- matematyczny slalom,
 - 12) Turniej piłki siatkowej - "palenie i picie? Nigdy! my tu dobrze się bawimy",
 - 13) "Pocztówka z okonka" "spacer ulicami okonka" 260 rocznica nadania praw miejskich (pogadanki profilaktyczne),
 - 14) Piknik rodzinny "Szczęśliwa rodzina to rodzina bez nałogów" w ramach kampanii "Postaw na Rodzinę",
 - 15) „Szkolny dzień życzliwości”,
 - 16) Dzień europejski pt. "Współczesny Europejczyk nie pije i nie pali ",
 - 17) „Nie ulegam nałogom – tworzę” (warsztaty plastyczne).
4. Wspieranie instytucji realizujących działania profilaktyczno – edukacyjne w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi np. ZHP, PZW, TPD, CARITAS.
 5. Prowadzenie kampanii społecznej z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych
 6. Wspieranie działań i szkolenie kierowców oraz kandydatów w szkołach nauki jazdy „Odpowiedzialny kierowca 2014”,

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zabrania sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw. Ustawa zabrania również reklamy i promocji napojów alkoholowych. Złamanie tych zakazów rodzi określone skutki prawne.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

1. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do przedsiębiorców i sprzedawców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Proces wykluczenia społecznego jest zjawiskiem narastającym, powodującym, że osoby, rodziny i grupy społeczne z różnych przyczyn funkcjonują na marginesie życia społecznego. Aby temu zapobiec konieczna jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna tych osób, prowadzona w formie zatrudnienia socjalnego przez centra integracji społecznej.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Prowadzenie rozpoznania sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu), którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo.
3. Wspieranie działalności grup samopomocowych np. AA „Nadzieja”, Al-Anon, DDA.

Rozdział 10 Informacje finansowe

1. Środki finansowe, które otrzymują samorządy gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Środki finansowe pochodzące z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a niewykorzystane w danym roku na realizację programów przechodzą do wykorzystania w roku następnym.
3. Środki zaplanowane na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Okonek na rok 2014, określone są w uchwale budżetowej Gminy Okonek na rok 2014.

4. Program, o którym mowa w § 1 uchwały realizowany będzie przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku w zakresie obsługi finansowej i merytorycznej oraz Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku przy współpracy wyspecjalizowanych w realizacji programów profilaktycznych instytucji i organizacji.
5. Członkowie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji każdorazowo w wysokości 10 % najniższego wynagrodzenia za pracę.
6. Osoby wchodzące w skład komisji nie będące pracownikami Urzędu Miejskiego w Okonku lub pracownikami innych jednostek organizacyjnych gminy, korzystają z delegacji na zasadach jak inni pracownicy.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

mgr Lidia Samec

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR LIV/294/2013
RADY MIEJSKIEJ W OKONKU
z dnia 27 grudnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Okonek na rok 2014.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) stanowi - do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 i poz. 405) stanowi, że: "Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy".

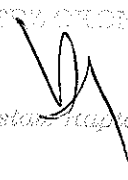
Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art. 4¹ ust. 2 ustawy nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

BURMISTRZ OKONKA

Mięczysław Stajko